Выходить у Львовѣ що дня (крôмъ недѣль и гр. кат. святъ) о 5-ой годинѣ по полудни.

Адміністрація и Експедиція вôдъ ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Францісканьска ч. 10, дверѣ 10.

Письма приймають ся лишь франкованѝ.

Рекламаціи неопечатанѝ вôльнѝ вôдъ порта. Рукописи не звертають ся.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додатокъ до „Ґазеты Львôвскои“.

Предплата у Львовѣ въ Адміністраціи „Ґазеты Львôвскои“ и въ ц. к. Староствахъ на провінціи
на цѣлый рôкъ 2 зр. 40 к.
на пôвъ року . 1 зр. 20 к.
на чверть року . . 60 к.
мѣсячно . . . . 20 к.
Поодиноке число 1 кр.

Зъ почтовою пересылкою:
на цѣлый рôкъ 5 зр. 40 к.
на пôвъ року 2 зр. 70 к.
на чверть року 1 зр. 35 к.
мѣсячно . . . . 45 к.
Поодиноке число 3 кр.

Ч. 157. Вторникъ 16 (28) Липня 1891. Рôкъ I.

Вôдносины Россіи до Анґліи.

Про вôдносины Россіи до Анґліи, одержала *Polit. Corr.* таку досыть интересну и характеризуючу положенє кореспонденцію: Въ тутешныхъ політичныхъ кругахъ не сумнѣвають ся, що нехôть, выкликана въ Россіи зближенємъ ся Анґліи до тридержавного союза, не обмежить ся лише на словахъ россійскои дипльоматіи и прасы, але окажесь и дѣломъ, въ формѣ якои небудь акціи. Але що въ Европѣ найде ся хиба десь недесь якась нагода, щобы Россія могла показати свôй гнѣвъ Анґліи, то можна сподѣвати ся, що россійске правительство въ Азіи, де оно въ многихъ мѣсцяхъ до рамени анґлійского притикає, постараѐ ся, щобы Анґлію вколоти. А притрафить ся таке, то треба бути приготованымъ на нову еру россійско-анґлійскихъ невзгодинъ. Вже вôдъ довгого часу панувавъ помѣжь обома могучими соперниками въ центральнôй Азіи святый спокôй, а и въ давнѣйшôй аґітаціи, котру Россія вела такъ завзято противъ морального становища анґлійскои державы въ притикаючихъ до индійскихъ границь державахъ, наставъ бувъ повный спокôй. Въ Афґаністанѣ грозили вправдѣ часами споры тронови, въ котрыхъ рука Россіи була въ грѣ, але они завсѣгды переходили досыть борзо безъ поважнѣйшихъ наслѣдкôвъ, а вôдъ довшого часу, а й о пограничныхъ спорахъ хочь бы дробку важныхъ, не було нѣчого чути. Колижь высше высказаный поглядъ выходить зъ правдивыхъ передвидженъ, то ся идилля має вже незадовго зовсѣмъ скôнчити ся. Впрочôмъ здає ся, що понимане ситуаціи політичныхъ кругôвъ въ Лондонѣ не спочиває выключно на льоґічныхъ комбінаціяхъ, але опирає ся мабуть почасти на певныхъ довѣрочныхъ вѣстяхъ, котрѝ вказують на рôзнѝ оправданѝ до згаданыхъ заключенъ симптомы. Въ азійскôмъ департаментѣ россійского міністерства справъ заграничныхъ пануѐ вôдъ якогось часу бôльша дѣяльнôсть и зъ того уряду мали выйти до командантôвъ стацій тайнѝ информаціи, котрѝ, о скôлько догадатись можна, зможуть помѣжь мѣсцевыми племенами выкликати невдоволенє и суть обчисленѝ на те, щобы наробити Анґліи клопотôвъ. На всякій случай, Анґлійцѣ розвинуть въ найблизшôмъ часѣ збôльшену бачнôсть такъ, що ледво чи удасть ся Россіанамъ нагнати Анґлійцямъ немилихъ страхôвъ

Гр. кат. синодъ провінціональный у Львовѣ.

Gazeta Narodowa одержала зъ Риму пôдъ датою 20 липня цѣкаву допись про гр. кат. синодъ провінціональный, котрый въ осени сего року має вôдбути ся у Львовѣ. Мы бы вправдѣ не присягали на то, що та допись вышла дѣйстно зъ самого Риму, але все таки нотуємо єи зъ обовязку журналістичного. До згаданои Ґазеты доносять:

„Греко-католицкій синодъ провінціональный у Львовѣ збере ся дня 20 вересня або въ першихъ дняхъ жовтня, коли формальности синоду (выборы, дорученя и т. д.) не будуть могли залагодити ся до 20 вересня.“

„Дотычный декретъ пôдписавъ вже папа дня 18 с. р. Предсѣдателемъ синоду буде Є. Ексц. Впреосв. Митроп. Сембратовичь, котрый до того часу одержить мабуть титулъ патріярха *cum omnibus juribus et privilegiis et honoribus* (зô всѣми правами, привилеями и почестями). Папскимъ делеґатомъ буде кардиналъ Дунаєвскій, а єго заступникомъ архіеп. Исаковичь, яко знаючій добре языкъ рускій, котрый буде языкомъ обрядъ и голосованѣ синоду. Духовеньство обрядôвъ латиньского и вôрменьского буде могло брати участь яко гостѣ лишь на торжественныхъ засѣданяхъ, котрѝ будуть вôдбувати ся въ семінарскôй церквѣ, де не буде вже нѣякои дискусіи, лишь голосованє. Засѣданя и нарады секційнѝ (4 секціи) будуть вôдбувати ся въ музеяхъ семінарскихъ.“

„Папа єсть за найбôльшою свободою слова, и нѣкого не буде можна потягати до одвѣчальности за єго мнѣнє, хиба що вôнъ нарушивъ бы *dogmata in rebus fidei et morum*.“

„О заведеню целібату навѣть и бесѣды не буде. Всѣ мусять насамперéдъ зложити *professionem fidei juxta Tridentinum*. Священикôвъ буде 154; зô свѣтскихъ возьмуть участь лишь пп.: Володиславъ Федоровичь, дръ Шараневичь и дръ Климъ Ганкевичь.“

„На першôмъ торжественнôмъ засѣданю буде вôдчитана папска буля, котра затверджує и вôдновляє всѣ свободы и свойства рускои церкви вôдъ фльорентійского собору ажь до декретôвъ папъ: Климентія VIII, Венедикта XIV, Григорія XVI и Пія IX.“

„Студіи теольоґічнѝ мають бути значно зреформованѝ въ напрямѣ практичнôмъ и теоретичнôмъ та збôльшенѝ а позаякъ студіюмъ теольоґічне вôдбуває ся разомъ для кандидатôвъ всѣхъ трохъ обрядôвъ, на университетѣ, а до намѣреныхъ реформъ треба згоды всѣхъ епископôвъ, длятого хочь бы лишь для информаціи буде высшій клиръ латиньскій и вôрменьскій допущеный до участи яко гостѣ безъ жадного *votum* на дотычнѝ торжественнѝ засѣданя. Професоры теольоґіи безъ рôжницѣ обрядôвъ будудь ґреміяльно допущенѝ лишь на тѝ засѣданя секційнѝ, на котрыхъ будуть вести ся нарады о студіяхъ теольоґічныхъ.“

„По закôнченю синоду оголосить делеґатъ папскій множество вôдзначенъ папскихъ.“

Чи на звѣздахъ суть люде?

Недавно тому рознесли були часописи цѣлого свѣта вѣсть, що якась панѣ въ францускôмъ мѣстѣ По, записала парискôй академіи наукъ 100.000 франкôвъ яко нагороду для того, хто выдумає такій способъ, щобы люде зъ землѣ могли порозумѣвати ся зъ людьми на звѣздахъ. Она додала ще, що на єи поглядъ було бы найлѣпше шукати способу порозумѣти ся зъ людьми на планетѣ, що называєсь Марсъ. Видко, що тота панѣ читала якѝсь книжки, може популярну астрономію, (науку про звѣзды) францускогo астронома (звѣздаря) Флямаріона, та немаючи великого знаня и непорозумѣвши того, що той ученый написавъ, думала, що на звѣздахъ суть дѣйстно такѝ самѣсенькѝ люде, якъ на земли и що то не такъ трудно буде вышукати способъ зъ ними порозумѣти ся, кобы лишь були на то грошѣ. Она мабуть такъ дуже вѣрила въ силу грошей, що думала, що за нихъ можна и на звѣзды, а може ще и до неба дôстати ся.

Але чи то такъ легко дôстати ся на яку звѣзду? Отъ возьмѣмъ хочь бы лишь мѣсяць, до котрого изъ землѣ ще найблизше, бо лишь 51 тысячѣвъ вôсôмсотъ миль. Якъ же перебути таку дорогу? Чи ставити туды мôстъ, чи будувати зелѣзницю, чи може летѣты? Все то рѣчь неможлива. А до сонця ще дальше, бо ажь 20 міліонôвъ миль. Подумаймо жь собѣ теперь, що промѣнь, що бѣжить вôдъ сонця на землю, робить на одну секунду 42 тысячѣ миль, а щобы дôстатись ажь на землю, потребує 8 мінутъ и 20 секундъ. Чижь мôгъ бы чоловѣкъ зъ такою скоростею летѣти, якъ той промѣнь? Тажь вôнъ бы розпавъ ся не то на куснѣ, але щезъ бы таки безъ слѣду при такôй скорости. А припустѣмъ, що чоловѣкъ ѣхавъ бы на сонце якоюсь зелѣзницею и робивъ бы 10 миль на годину, (найбôльша скорôсть, зъ якою люде ѣздять на земли), то мусѣвъ бы тогды ѣхати ажь 2 міліоны лѣтъ, щобы на него дôстати ся. Зъ сихъ отже кôлькохъ примѣрôвъ видимо вже, якъ далека дорога, щобы дôстати ся зъ землѣ хочь бы лишь на мѣсяць або на сонце. А суть звѣзды, котрѝ ще дальше лежать вôдъ землѣ, якъ сонце. Єсть н. пр. одна звѣзда, котру ученѝ назвали „Веґа“, зъ тои звѣзды потребує промѣнь свѣтла бѣчи на землю ажь 9 лѣтъ и три мѣсяцѣ, хочь вôнъ на секунду робить 42 тысячѣ миль. Ба, и то ще нѣчого; суть такѝ звѣзды, зъ котрыхъ промѣнь мусить бѣчи 8 тысячѣвъ а навѣть и кôлька міліонôвъ лѣтъ, щобы дôстатись на землю. На таку далеку дорогу не выстало бы не то людске житє, але и житє кôлькохъ тысячѣвъ поколѣнь, хочь бы ѣхати въ кули, котрубы выстрѣлили зъ арматы до якои звѣзды въ подôбный способъ, якъ то розказує Жіль Вернъ въ своѣй повѣсти „Зъ землѣ на мѣсяць“.

Але, коли вже людемъ не можна нѣякъ дôстати ся на яку звѣзду, то може бы можна бодай въ якійсь способъ порозумѣти ся зъ тыми другими людьми, коли суть якѝ, де на котрôй изъ звѣздъ. Та чи суть на звѣздахъ люде? Надъ симъ пытанємъ вже неразъ люде на земли роздумували. Мимо волѣ приходить на гадку: длячого бы въ цѣлôмъ безконечнôмъ просторѣ лишь одна земля мала становити якусь вынимку и для чого бы лишь на нѣй мали бути люде? Коли можуть бути люде на земли, то можуть бути и на другихъ звѣздахъ, бо и чимъ же наша земля, якъ не также звѣздою? Коли стоимо въ ночи и споглядаємо въ гору на небо, то видимо, що тамъ свѣтять звѣзды и мѣсяць. Подумаймо жь собѣ, що мы стояли бы на мѣсяци, або на якôй звѣздѣ и зъ вôдтамъ споглядали бы на землю, то она въ тôй порѣ, коли на нѣй бувъ бы день, выдавалась бы намъ также свѣтячою звѣздою, лишь зъ мѣсяця н. пр. далеко бôльшою, якъ намъ выдаєсь мѣсяць зъ землѣ, а изъ звѣзды такою маленькою якъ друга звѣзда. Наша земля єсть отже такъ само добре звѣздою, якъ и всѣ другѝ тѣла небеснѝ, а коли на земли можуть бути люде, то не дивна здогадка, що може и на другихъ звѣздахъ суть люде; лишь отъ що: на певно не можемо сказати, що они суть, або, що ихъ нема. Бо застановѣмъ ся

Гостина Русинôвъ въ Празѣ.

О дальшôй гостинѣ „Бояна" въ Празѣ подаємо бодай коротко отсї вѣсти:

Въ дальшихъ днихъ Русины звиджували товариства, мѣсто, памятки историчнї и оглядали ґрупами выставу въ товариствѣ ческихъ приятелѣвъ, котрї ихъ проводили. Число гостей рускихъ збôльшили прибувшї до Праги богословы вѣденьскї.

Въ четверъ о 9-ôй годинѣ рано вôдправилось въ черквѣ св. Кирила и Методія торжественне богослуженє руске.

Рускї дамы и академики о 10-ôй годинѣ передъ полуднемъ вôдвѣдали лїтературне товариство Slavia. Тутъ повитано ихъ зъ одушевленемъ.

Въ промысловôмъ музею паньства Напрсткôвъ явилась депутація руска — проф. В. Шухевичь вручивъ п. Напрстковій вѣнецъ зъ синьо-жовтыми лентами зъ написью Velikému Slovanu Pavlu Josefu Šafaříkovi venuje spolek „Bojan" — рускї женщины вручили пани Напрстковôй пышне альбумъ. Крôмъ того Русины подали промысловому музееви въ дарѣ красно рѣзьбленый тарѣль и штучно выробленй мосяжнї клѣщики гуцульскои роботы зъ головою когута. Тутъ ґрупы Русинôвъ знову знято фотоґрафічно.

Дальше вôдвѣдали Русины будôвлю нового промыслового музея. Тутъ удѣливъ имъ потрѣбныхъ поясненѧ п. Патера. Градчинъ оглядали пôдъ проводомъ крил. Екерта.

„Въ четверъ Русины ѣздили до Карлового-тина. Въ пятницю вôдбувались візиты пращальнї; п. Шухевича ревізитувавъ президентъ мѣста Праги дръ Шольцъ и другї достойники. Вечеромъ бувъ комерсъ и „Боянъ" дôставъ въ дарѣ срѣбный вѣнецъ. Въ суботу выѣхали Русины до Вѣдня.

Про гостину „Бояна" въ Кралевôмъ-градци пише оденъ очевидецъ такъ:

Кралевый Градецъ здобули Чехи зовсѣмъ для себе. Менѣ не лучилось бачити нѣ одной написи нѣмецкои надъ склепами, а коли я спытавъ, кôлько жидôвъ у мѣстѣ, сказано менѣ, що на 20 тысячь мешканцѣвъ ледви 8 родинъ. Жиды не мають тутъ наживы. Вечеромъ о 8 годинѣ (въ недѣлю) вôдбувъ ся тутъ въ честь нашу пиръ, якій дала рада мѣска. Пиръ устроєно въ просторôй сали „Сокола". До столôвъ засѣло якихъ 250 особъ. И саля „Сокола", якъ кождый закутокъ въ Чехіи, выглядає патріотично. Высоко умѣщено двѣ статуѣ: Славіи и Чехіи, пôдъ ними бюсты Фіґнера и Тірша, основателѣвъ „Сокола". На стѣнахъ написи: „Síla lvi, vzlet sokolí", або така: „Krepost', hrdinost' (бодрôсть) rovnost', volnost'" — „Na zdar! Tužme se!" — Въ часѣ пиру приґравала знову музика славяньскї пѣснї. Староста (бурмістръ) Ладиславъ Поспѣшиль вынѣсъ першій тоастъ и сказавъ:

„Гôсть въ домъ, Богъ въ домъ. Сю пословицю маємо нинѣ нагоду выконати въ практицѣ. Вы приѣхали побачити нашї дѣла культурнї. Спасибôгъ Вамъ, братя Русины, за те! Наше серце бєть ся до милыхъ намъ гостей. Мы вдячнї Вамъ за Вашу гостину до насъ и я складаю Вамъ щиру подяку за неи въ имени рады мѣста, дооколичного горожаньства и всѣхъ мѣсцевыхъ товариствъ. Задержѣть насъ у своѣй памяти, якъ и мы Васъ задержимо! Окликъ державы нашои гласить: Viribus unitis. Лучѣмъ ся проте до всякого доброго дѣла. А на пращанє приймѣть бажанє, щобъ и Вашъ народъ довершивъ сего, чимъ мы нинѣ вже радуємось. Кличу народови рускому „Многая лѣта!"

Проф. Шухевичь вôдповѣвъ на се:

„При нагодѣ 100-лѣтного ювілею першои Вашои выставы наспѣли мы до Васъ, щобы вôддати поклонъ народови ческому. Поклонъ сей хочемо вылвити Вамъ найдорожшимъ ткарбомъ нашимъ — пѣснею. При тôмъ годѣ було намъ не вступити до Кралевого градця. Тутъ єсть батькôвщина Вашого писателя и етноґрафа Франтїшка Ржегоржа, котрый, полюбивши народъ нашъ всею душею, безперестанно знакомивъ Васъ зъ сѣмъ нашимъ етноґрафічными записками зъ Руси галицкои. Дальше тутъ рѣшивъ ся въ 1866 роцѣ кровавый драматъ пôдъ Садовою, тутъ полилось богато-богато рускои крови. Тую землю, зрошену кровію рускою, мы мусилѣ уцѣлувати. Якъ мы гостили у Васъ, про се не забудемо. То була идеальна гостина, повна щирости и любови. За гостину сю дякуємо передовсѣмъ славнôй радѣ вашого мѣста и я въ имени участникôвъ пью на розвôй мѣста и народу Вашого!"

Окликамъ: „Най жиють Русины!" не було вже кôнця, а въ очехъ всѣхъ выступали сльозы.

Потôмъ забравъ слово шефъ „Соколôвъ", п. Червены: „Мы — мовивъ бесѣдникъ зъ жаромъ — вдячнї Вамъ за сю гостину, бо мы вôдъ Васъ научились любити народъ свôй. И мы хочемо, щобъ на ческой земли бувъ усюды ческій отець и ческа мати, щобъ научили дѣтей своихъ ческій языкъ знати. Вы можете гордитись Вашими патріотичными жѣнками, котрї повну участь беруть въ Вашôмъ народнôмъ дѣлѣ и бодрять Васъ. Я пю на ихъ здоровлє!"

На се сказавъ проф. Вахнянинъ: „Навязую коротку мою рѣчь до поважныхъ словъ старосты Вашого Кралевого-градця. Мы прибули до Васъ дôйстно по те, щобъ надивитись на плоды Вашого неутомного труду на поли культурнôмъ. Але при тôмъ вела насъ и друга высока мысль: мы хотѣли Вамъ дати доказъ горячои братнои для Васъ любови. Колись, пôсля казочныхъ переказôвъ, Чехъ и Русъ були собѣ рôдными братами. Те спорôднене вôдновили мы нинѣ. Коли отчина наша, Русь литовска, була давлена нѣмецкимъ орденомъ, тогдѣ зъ братнои любови прибувъ до насъ Вашъ Иванъ Жижка зъ Троцнова и мы вразъ зъ Польщею и Литвою побѣдили ворога. Побѣда та єсть менѣ запорукою и дальшихъ побѣдъ нашихъ, наколи тôлько завсѣгды станемо купою силы нашї. Коли Вы вôдбивались вôдъ Жигмонта Люксембурского, тогдѣ знову мы Русины зъ Корибутомъ прийшли Вамъ у помôчь и знову побѣдили. И се не менча порука побѣдъ нашихъ на будуче пôдъ згаданимъ услôвємъ. Мы брали завсѣгды участь въ Вашихъ подвигахъ: явились у Васъ на славяньскôмъ зъѣздѣ въ 1848 р., були и при вôдкрытю Вашого народного театру. И горе Ваше й насъ болѣло. Нинѣ чуємось знову щасливыми гостячи у Васъ, а Вашъ приємъ мушу назвати королѣвскимъ въ повнôмъ значѣню слова. Вы одушевляєтесь нами по причинѣ, що мы умѣли полюбити свôй народъ. Дѣйстно мы єго любимо, и наше жѣноцтво помôчне намъ въ роботѣ нашôй національнôй и культурнôй. Але не будьте надто чемнї и згадайте, що й Ваше жѣноцтво свѣтить Вамъ ясною зорею въ трудахъ и заходахъ Вашихъ. Народъ, що выдає такихъ жѣнокъ, якою єсть. Ваша писателька Божена Немцова, не пропаде и смѣло може дивитись въ найлучшу будучнôсть. Пю отже на честь жѣнокъ ческихъ!"

И знову по тôй рѣчи загремѣли френетичнї оклики: „Na zdar Rusínům!"

Въ понедѣлокъ (20 липня) вôдправили священики нашї въ ґотійскôй церквѣ св. Духа соборне поминальне богослуженє за полягшихъ Русинôвъ пôдъ Садовою. Простору церковь залягъ народъ. Службу правили оо. Вѣтошиньскій зъ Денисова, Секела и Величаньскій. Діяконували оо. Софронъ Левицкій и Лопатиньскій. Хоромъ управлявъ п. Ост. Нижанковскій. По службѣ вôдправлено панахиду. Яке було враженє — не потреба широко казати. Латиньске духовеньство и всѣ присутнї не могли начудуватись красѣ обряду и хоральному спѣву.

Переглядъ політичный.

Краєвї соймы мають зôбрати ся ажь въ половинѣ грудня, а державна Рада, якъ доно-

---

насамперѣдъ надъ собою самыми и надъ условіями людского житя на земли:

Насамперѣдъ мусимо то памятати, що мы не можемо нѣчого поняти, нѣчого зрозумѣти, що не пôдпадає пôдъ нашї змысли, а люде зъ нѣякои звѣзды не дали намъ ще знаку о собѣ, то й мы не можемо казати, що они тамъ суть. Але такъ само и не можемо сказати, що ихъ тамъ нема. Вôдтакъ мы навыкли все мѣряти и судити пôсля себе и пôсля того, що видимо на земли, а то не все такъ мусить бути, якъ мы собѣ представляємо. Колибъ и були якісь люде десь на котрôй изъ звѣздъ, то они не конче мусять бути такї самї, якъ и мы. Мы, на земли, знаємо вже дуже добре, що все, що на нѣй жиє, отже люде, звѣрята и ростины, складають ся зъ дуже дрôбненькихъ клѣточокъ, знаємо также, що не одна така орґанічна клѣточка може сама про себе жити, значить ся, може мати въ собѣ щось такого, чого немає, коли заумре, але що тое „щось" того вже не знаємо. Знаємо дальше, що така хочь бы и якъ маленька клѣточка не може жити безъ воздуха и воды. Де нема воздуха и воды, тамъ и нема такого житя, якъ на нашôй земли. Коли отже пытаємось чи на звѣздахъ суть люде, то можемо мати на гадцѣ хиба лишь такихъ людей якъ мы, якъ тї, що жиють на земли, бо припустѣмъ, що на нихъ були бы якісь иншї люде, то ще велике пытанє, чи мы при тыхъ змыслахъ, якї маємо, могли бы про нихъ знати.

Приглянѣмось ся теперь хочь деякимъ звѣздамъ, котрї намъ найлѣпше знанї. Розумѣє ся, що найлѣпше приглянутись тымъ, до котрыхъ и наша земля належить и котрї найблизше до ней. Тї звѣзды называють ся планетами длятого, що всѣ крутять ся около сонця. Сонце стоить по серединѣ а перша планета коло него єсть Меркуръ, друга Венусъ а третя наша земля; четвертою єсть Марсъ. Тї планеты называють ся середными. За ними идуть планеты малї, котрыхъ єсть кôлька сотъ а котрї за надто дрôбнї, щобы на нихъ можна що небудь розпôзнати. Вôдтакъ слѣдують планеты великї, до котрыхъ зачисляють ся Юпітеръ, Сатурнъ, Уранось и Нептунъ. Розумѣє ся, що крôмъ сихъ звѣздъ, єсть ще множество, міліоны, другихъ, але мы приглянемось лишь тымъ що належать до нашого сонця и вôдъ него дôстають свое свѣтло, такъ якъ наша земля.

Передовсѣмъ застановѣмъ ся надъ тымъ, чи суть люде на сонци. Нашї вѣдомости о сонци не суть ще вправдѣ зовсѣмъ докладнї, але все таки знаємо о нѣмъ вже богато. Сонце єсть такъ велике, що зъ него можна бы зробити больше якъ 350 тысячѣвъ такихъ куль якъ наша земля, а колибъ зôбрати всѣ планеты разомъ, то сонце було бы все ще 720 разôвъ вôдъ нихъ больше. Сонце находить ся теперь въ жарѣючôмъ станѣ и длятого дає намъ тепло и свѣтло. Черезъ приближаючі скла (телескопы), а навѣть вôльнымъ окомъ, лишь черезъ закопчене скло (абы свѣтло въ очи не разило) видко на сонци якісь чорнї пятна, котрї пересувають ся по сонци. Зъ того пересуваня пятенъ обчислено, що сонце обертаєсь около своеи оси, значить ся, кружить само около себе, разъ на 25 и пôвъ дня (земля разъ на 24 годинъ.) Дальше знаємо такожь що доокола сонця єсть верства якогось густого воздуха, по тôй приходить друга верства, якогось ґазу а наконецъ ще и третя, свѣтяча верства, котру покрыває знову одна дуже рѣдка але далеко сягаюча верства, тôлько вже не знати чи ґазова, чи зложена зъ якогось дуже дрôбненького порошку. Пôдчасъ затьмѣня сонця, видко часто на єго берегахъ якусь поломѣнь, котра сягає дуже высоко, бо по кôлька тысячѣвъ миль въ гору. Зъ того всего догадуємось, що сонце горить, що на нѣмъ вôдбувають ся якісь страшеннї выбухи огнистї и що на нѣмъ повно ґазôвъ, особливо такихъ зъ котрыхъ складає ся вода. Рѣчь отже не можлива, що на сонци були такї самї люде, якъ на земли, бо разъ они не могли бы тамъ серѣдъ того величезного огню жити а вôдтакъ и нема на сонци воды, котра взагалѣ потрѣбна до удержуваня всего того, що жиє такимъ житємъ якъ на нашôй земли. Можна лишь одно припускати: колись може прийти часъ, що сонце зовсѣмъ выгорить, що остудить ся и затвердне на верха, що на нѣмъ утворить

сять *Neue fr. Presse*, въ другôй половинѣ жовтня, а рôвночасно будуть радити у Вѣдни спôльнѝ делеґаціи. Буджетъ державный не буде и сего року ухваленый передъ новымъ рокомъ буджетовымъ, бо высота выдаткôвъ спôльныхъ зависѣти буде вôдъ ухвалъ делеґацій. Найважнѣйшимъ предметомъ нарадъ въ осѣнной сесіи Рады державнои буде торговельный трактатъ зъ Нѣмеччиною, черезъ що нарады надъ буджетомъ въ самôй комісіи буджетовôй доперва въ сѣчню будуть могли розпочатись. Непевна такожь рѣчь, чи нарады надъ проектомъ закона карного на осѣнной сесіи зроблять якій поступъ.

Въ вспôльныхъ міністерствахъ лагодять ся выказы до спôльного буджету. При буджетѣ міністерства войны будуть увзгляднені засады, высказанѝ на недавнôй конференціи спôльныхъ міністрôвъ, що до жаданя высшихъ кредитôвъ черезъ міністра войны. Проектъ буджету военного буде пôдданый затвердженю конференціи спôльныхъ міністрôвъ, котра збере ся въ вересню або зъ початкомъ жовтня.

Зъ Петербурга доносять, що тамошный урядовый дневникъ оголосивъ указъ царскій до міністра комунікацій взглядомъ експропріяціи ґрунтôвъ пôдъ нову зелѣзницю Курскъ-Воронѣжь и пôдъ другій шляхъ Кіѣвъ-Курскъ.

Новинки.

— **Именованя.** Ц. к. Рада шкôльна краєва именувала Володислава Юзефовича зъ Каменицѣ горѣшнои сталымъ учителемъ школы етатовои въ Камѣнцѣ великій; Илярія Строньского зъ Коровицѣ голодôвскои сталымъ учителемъ школы етатовои тамъ-же; Марію Цаникову сталою молодшою, учителькою въ Боратинѣ сталого учителя Іос. Кульматицкого въ Опацѣ, сталымъ учителемъ въ Улазовѣ.

— **Єго Ц. и к. Выс. Архікн. Леопольдъ Сальваторъ** выѣхавъ зъ своєю дівізією артілеріи корпуснои до Станіслава на вправы артілерійскѝ, котрѝ потягнуть ся ажь до 9 серпня.

— **Двανацять новыхъ урядôвъ податковыхъ** намѣряє міністерство скарбу отворити въ Галичинѣ вôдъ 1 н. ст. грудня 1891 р. въ слѣдуючихъ мѣсцяхъ: Бѣчь, Букôвско, Хородôвъ, Добчичѣ, Фриштакъ, Глиняны, Грималôвъ, Любачѣвъ, Потôкъ золотый, Радомысль, Розвадôвъ и Тлусте.

— **Кваліфікаційнѝ испыты для учителѣвъ** народныхъ розпочнуть ся въ Ряшевѣ с. р. дня 21 вересня. Речинецъ подавати ся назначеный до 14 вересня. До поданъ треба залучити: метрику уродженя, свѣдоцтво зрѣлости, доказъ вôдбутои що найменче дволѣтнои практики при публичнôй школѣ, а вносити поданя треба черезъ свою окружну Раду шкôльну до дирекціи комісіи испытуючои.

— **Жнива** розпочались коло Львова вже передъ тыжднемъ. По селахъ де бурѣ и градовѝ тучѣ не наробили шкоды выглядало збôже хорошо; показалось однакожь, що колосє, хочь довге, єсть въ значнôй части порожне а и то зерно, котре доспѣло, єсть утле. Бараболя гине и черезъ то дорожѣє

— **Повѣнь въ Калускôмъ.** Рѣчка Бережничка, що плыве черезъ повѣтъ Калускій, прибула тыждень тому назадъ такъ дуже, що выляла и наробила дуже богато шкоды въ селахъ: Угриновѣ середнôмъ и старôмъ, въ Бережници и Пôдмихайлю. Вода пôдôйшла була ажь до хатъ, забрала много сѣна и понищила огороды. Въ Угриновѣ середнôмъ забрала рѣка майже цѣлу дорогу, що веде черезъ село понадъ згадану рѣку.

— **Великій огонь** выбухнувъ бувъ въ саме полудне дня 20 с. м. въ Бѣломъ камены. Огонь займивъ ся бувъ вôдъ хаты войта, котру пошивали, а на котрôй очевидно пошивальники курили або люльку або папѣросы. При сильнôмъ захôднôмъ вѣтрѣ стануло заразъ кôлькадесять хатъ въ огню тымъ бôльше, що зъ початку якъ лишь займило ся не було нѣякого ратунку бо люде були або въ поли або на ярмарку въ Глинянахъ. Ажь пôзнѣйше наспѣла помôчь зъ Розважа пôдъ проводомъ п. Павша, але при пожарѣ, якъ то звычайно у насъ буває, бувъ такій неладъ, що годѣ було дати собѣ раду. Пôзнѣйше наспѣла була ще сторожа пожарна изъ Золочева, але тогды огонь бувъ вже майже пригашеный. Згорѣло около 50 будынкôвъ переважно христіяньскихъ а жидôвъ погорѣло около 10. Для несеня помочи погорѣлцямъ завязавъ ся пôдъ проводомъ латиньского священика кс. Куриси мѣсцевый комітетъ.

— **Архікнязь Рудольфъ въ Америцѣ.** Якъ легко обгуманити и одурити нашихъ селянъ, знають уже й заволоки американьскѝ. Въ Америцѣ именно появивъ ся якійсь пройдисвѣтъ, котрый выдає себе за пок. архікнязя Рудольфа, говорить, що вôнъ утѣкъ зъ старого свѣта, щобы спасти себе вôдъ смерти, що въ Америцѣ збере велике войско и поѣде до старого краю вôдобрати собѣ свôй край и т. п. а при тôмъ запоює людей горѣвкою, пивомъ и обѣцює, що якъ вôдôбє той свôй край, то всѣмъ бѣднымъ людямъ буде якъ въ раю. Хто нехоче пити тому каже: „Пийте добрѝ люде, мене на все стати". Колижь пôпьють ся, продає имъ годинники, золотѝ по 12 зр., а срѣбнѝ по 7 зр. Опôсля люде переконують ся, що се все чиста манта, бо годинники до нѣчого. Се має бути якійсь мантѣй, галицкій жидокъ.

Всячина.

— **Найбôльшій богачѣ на свѣтѣ.** Першимъ найбôльшимъ богачемъ на свѣтѣ єсть американьскій пасторъ Рокфелеръ. Вôнъ має лишь въ самыхъ акціяхъ нафтового предприємства 68 міліонôвъ долярôвъ, (бôльше якъ 170 міл. зр.) а въ ґрунтахъ 10 міл доляр.; въ акціяхъ зелѣзничихъ 20 міл., въ акціяхъ банковыхъ 5 міл., въ акціяхъ предприємства ґазового 3 міл., въ акціяхъ пароходнои плавбы 1 міл., въ копальняхъ 4 міл., готôвкою въ пôдручнôй касѣ 2 міл. а въ всякихъ дрôбныхъ предприємствахъ 16 міл. отже разомъ 119 міліонôвъ долярôвъ або звышь 300 міл. зр. Разъ передъ судомъ сказавъ вôнъ, що вôнъ самъ не знає кôлько має грошей и то дѣйстно правда, бо вôнъ має тôлько интересôвъ, що не може всего доглянути и всего спаматати. Єго цѣнять загально на 150 міл. долярôвъ або 375 міл. зр. Рокфелеръ жиє однакожь при такôмъ маєтку якъ бѣдный чоловѣкъ. Найбогатшимъ по Рокфелерѣ єсть якійсь Вільгельмъ Асторъ такожь Американецъ, котрый має 100 міліонôвъ долярôвъ (250 міл. зр. въ ґрунтахъ). Противъ сихъ двохъ богачѣвъ Ротшільды нѣчимъ, бо они всѣ разомъ мають ледви бôльше якъ 150 міл. долярôвъ (375 міл. зр.) а кождый зъ нихъ особисто не має бôльше якъ 75 міл долярôвъ (звышь 190 міл. зр.). Рокфелеръ має на рôкъ 9 міл. доходу або на день 60.000 зр.

Телеграмы.

Прага 27 липня. Вчера передъ полуднемъ явивъ ся на виставѣ міліоновый платячій гôсть. Тысячѣ публики пôдняли по сѣй причинѣ громкій окликъ въ честь цѣсаря яко протектора выставы а президентъ выставы выславъ до Ишль ґратуляційну телеґраму и одержавъ заразъ зъ вôдтамъ подяку цѣсарску.

Ґастайнъ 27 липня. Кн. Фердинандъ скôнчивши курацію выѣхавъ черезъ Монахіумъ до Кобурґа. Въ Ґастайнѣ розговорювавъ князь двѣ годины зъ анґлійскимъ посломъ въ Константинополи Майтомъ.

Петербургъ 27 липня. На яхтѣ „Держава" вôдбуло ся снѣдане, на котрôмъ царь пôднѣсъ тоастъ въ честь президента, а пос. Лябулей въ честь царя и россійскои фльоты.

Парижь 27 липня. Констансови прислано книжку до моленя а въ нѣй пушка зъ сардинокъ, въ котрôй було 200 ґр. выбуховои матеріи, 20 куль револьверовыхъ 30 капслѣвъ всего досыть, щобы цѣлый дôмъ высадити у воздухъ.

Поѣзды зелѣзничѝ.

Пôсля годинника львôвского. (Ôдъ 1 червня 1891).

До Львова приходять:	Поѣздъ поспѣшн.	Поѣздъ особовый	Поѣздъ особовый	Поѣздъ мѣшаный
Зъ Кракова	4·03	8·50	9·28	7·15
Зъ Пôдволочискъ	2·20	7·30		3·15
Зъ Пôдволочискъ на Пôдзамче	2·08	7·01		2·38
Зъ Орлова (на Ясло-Ряшѣвъ вôдъ 1 липня до 31 серпня		8·12		
Зъ Букарешту, Яссъ, Сучавы, Черновець, Гусятина и Станіславова	8·—	2·—		
Зъ Сучавы, Черновець, и Станіславова		6·53		
Зъ Сухои, Хирова, Гусятина, Станіславова и Стрыя.		3·42		
Зъ Сухои, Хирова и Стрыя.		7·54		
Зъ Станіславова, Будапешту, Мукача, Лавочного и Стрыя		9·02		
Зъ Пешту, Лавочного, Нового Санча, Хирова, Гусятина, Станісл. и Стрыя.		12·19		
Зъ Сокаля и Белзця				4·22
Зъ Жовкви				6·45
Зô Львова ôдходять:				
До Кракова	2·28	4·15	7·20	8·30
До Пôдволочискъ	4·11		9·50	10·35
До Пôдволочискъ на Пôдзамче	4·22		10·15	11·05
До Зимноводы-Рудна			4·25	
До Орлова (на Ряшѣвъ-Ясло вôдъ 1 липня до 31 серпня		6·16		
До Сучавы, Черновець, Станіславова и Гусятина	9.16	10·24		
До Станіславова, Черновець. Яссъ и Букарешту		4·30		
До Стрыя, Лавочного, Мукача, Будапешту, Станіславова и Гусятина		8·05		
До Стрыя, Хирова и Сухи		8·53		
До Стрыя, Хирова, Сухои, и Станіславова		10·50		
До Стрыя, Станіславова, Гусятына, Лавочного, Пешту, Хирова и Стружа		6·20		
До Белзця и Сокаля				9·25
До Жовкви				7·40

Примѣтка: Годины пôдчеркненѝ лінійкою означають часъ нôчный вôдъ год. 6 вечеръ до год. 5 мін. 59 рано.

ся воздухъ и вода якъ на нашôй земли и що тогды будуть тамъ могли жити такѝ самѝ люде якъ и мы. Припустѣмъ отже, що могло бы то стати ся, и спытаймо ся, коли то може настати? Вôдповѣдь на то єсть: хиба по міліонахъ лѣтъ. Знаємо вже, що сонце єсть бôльше якъ 350 тысячѣвъ разôвъ такъ велике якъ земля. Щобы отже що року выгорѣвъ зъ него и остудивъ ся такій кусень якъ наша земля, то треба бы на то бôльше якъ 350 тысячѣвъ лѣтъ, щобы цѣле сонце выгорѣло. Закимъ бы отже сонце могло стати таке якъ наша земля, и дати можность жити на нѣмъ такимъ людемъ якъ мы, то можуть проминути міліоны лѣтъ, може нею не стати вже людей на земли, але и сама земля може щезнути, а сонце все ще буде горѣти, все ще буде пускати въ свѣтъ тепло и свѣтло.

Найблизше до сонця стоить планета звана Меркуръ. Вôдъ неи до сонця лишь 8 міл. миль. Єсть то мала звѣзда, бо лишь третину такъ велика якъ наша земля. Она потребує лишь 87 днѣвъ и 23 годинъ, щобы обôбѣчи доокола сонця (земля потребує бôльше якъ 365 днѣвъ). Єи трудно добачити на небѣ; найборше ще або заразъ по заходѣ сонця або передъ самымъ веходомъ. Дальше вже вôдъ сонця єсть звѣзда Венусъ, котру мы звычайно называємо „вечѣрною" або „ранною зорею". Венусъ пôдходить найблизше до землѣ, бо лишь на пять міліонôвъ миль. Она потребує вже 224 днѣвъ и 16 годинъ, щобы обôбѣгти разъ до около сонця. О обохъ сихъ звѣздахъ не можемо знати на певно, чи они обертають ся около своеи оси. Италіяньскій ученый Скіяпареллі догадуєсь, що Меркуръ и Венусъ суть лишь мѣсяцями сонця, значить ся, звертають ся до сонця лишь однымъ бокомъ, не мають на собѣ нѣ воздуха нѣ воды. Колибъ тамъ отже були якійсь люде, то они мусѣли бы бути зовсѣмъ иншѝ, якъ люде на земли, мусѣли бы бути такими, що обходились бы и безъ воздуха и безъ воды, безъ котрыхъ мы обôйти ся не можемо.

(Конець буде).

Вôдвѣчательный редакторъ: Адамъ Краховецкій

АПТЕКА ПОДЪ „СРѢБНЫМЪ ОРЛОМЪ“

ЖИГМОНТА РУКЕРА

поручає:

Вода анатеринова, настôй на зѣляхъ антисептичныхъ, а также и **вода салицилова,** котрои пару капель роспущенныхъ въ шклянцѣ воды, по выполоканю губы усуває зъ неи непріятный смакъ, а также забеспечує ясла передъ всѣми **слабостями.**

Рôкъ 1843 заложеня

ЗНАМЕНИТА

МАСА ВОСКОВА

власного выробу

загально за найлѣпшу узнана

також

ГЛЯЗУРА БУРШТИНОВА

до лякированя пôдлоги, сохне дуже скоро

заразомъ

головный свôй складъ

фарбъ, покостôвъ, лякерôвъ, неменше также оливу до паленя и до машинъ

поручає

ВОЛЬФЪ ЧОППЪ

у Львовѣ Жôвковска ч. 2.

Рôкъ 1843 заложеня.

Герба́та россійска. — Самовары Тульскі.

Перша краєва фабрика товарôвъ плятерованыхъ, зовимыхъ **хиньске срѣбло**

ЯКУБОВСКІЙ & ЯРРА

Львôвъ, Ринокъ ч. 37. Краковъ, Ринокъ ч. 26.

поручають:

Предметы служачи до ужитку церковного и домового, одновѣдни на **выправы слюбни, подарунки,** у великôмъ выборѣ **по приступныхъ цѣнахъ.**

Репарацін, срѣбленя и золоченя всѣхъ въ се вяапье входячихъ предметôвъ, **тревало и дешево.**

Цѣнники на жаданье оплатно, опакованье безплатно. 1—1.

Мешканьцѣ Львова!

можуть хôснувати ся знаменитымъ вынаходкомъ

проф. Соксельета

МОЛОКО

стерилизоване

пôсля методы того професора, єсть найлѣпшимъ зъ штучныхъ кормôвъ для немовлятъ и заступає цѣлкомъ кормъ грудный.

Дѣти, скормленй тымъ молокомъ не слабують на жадни слабости жолудкови або кишкови и въ загалѣ не пôдлягають такъ легко слабостямъ.

Цѣна мѣсячного кормленя 180 фляшокъ 7 зл.

Молоко коштує найменше два разы только.

Проспекта и поясненя даромъ. Замовленя пріймає

Контора Льеопольда Литыньского,

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14 (побôчь Центральнои Кавярнѣ.

Кефиръ.

Зъ кавказкихъ грибкôвъ незрôвнане средство диететичне, выробляє фабрика выробôвъ гиґієнично - диететичныхъ **Льеопольда Литыньского** у Львовѣ и высылає щоденно свѣжій, на провинцію въ певныхъ означеныхъ ôдступахъ часу, числячи якъ найтаньше за опакованье.

Кефиръ єсть найлѣпшимъ зъ истнуючыхъ средствъ ôдживчихъ, а въ недугахъ жолудка найрадикальнѣйшимъ лѣкомъ. Цѣна фляшки 15 к., зъ фляшкою 25 кр.

Адреса: Фабрика **Льеопольда Литыньского.** Пекарска 21, або контора Л. Литыньского при ул. Валовôй, ч. 14.

Всякого рода

ВИНА

ЛѢЧНИЧІ

дôстати можна кождого часу въ конторѣ

Льеопольда Литыньского

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14.

Заведенье гигієнично-диететичне

ЛЬЕОПОЛЬДА ЛѢТЫНЬСКОГО у ЛЬВОВѢ

удержує на складѣ въ своѣй конторѣ при улицѣ Валовôй ч. 14:

Знаменитû вина лѣчничû

хемично пробованû, найлѣпшого сорта, зъ первоврядной фирмы Г. Richier-a зъ Bordeaux, теперь на складѣ:

Малаґа	*цѣла фляшка по*	. .	*3 зр. — кр.*
„	*пôвъ* „ „	. .	*1 „ 60 „*

Вина червенû Bordeaux.

Ludon	*зъ р. 1888*	*фляшка по*	.	*3 зр. — кр.*
St. Julien	„ *1888*	„ „	. .	*3 „ 25 „*
St. Emilio	„ *1887*	„ „	. .	*3 „ 50 „*
St. Estéphe	„ *1884*	„ „	. .	*4 „ — „*

Cognac кураційный:

правдивый францускій въ оригинальныхъ фляшкахъ:

цѣла фляшка		*3 зр. 50 кр.*
пôвъ „		*2 „ — „*

Cognac Fine Champagne

цѣла фляшка		*7 зр. — кр.*
пôвъ „		*3 „ 60 „*

Наведенû вина и коняки высылає на кожде замовленье за **побраньемъ почтовымъ** (числячи якъ найдешевше за опакованье):

Заведенье гигієничне Льеопольда Лѣтыньского

у Львовѣ, при улицѣ Валовôй ч. 14.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, пôдъ зарядомъ В. И. Вебера.